

VYHODNOTENIE ŠTUDENTSKEJ ANKETY ZA AKADEMICKÝ ROK 2022/2023

Naše číslo: KSOC 4624/2023 A II/6

Názov študijného programu: Sociológia

Stupeň štúdia: bakalársky, magisterský a doktorandský

Forma štúdia: denná forma bakalárskeho a magisterského štúdia, denná a externá forma doktorandského štúdia

Študijný odbor: sociológia a sociálna antropológia

1. Celkové hodnotenie kvality študijného programu

a) Účasť v ankete

K bakalárskemu stupňu štúdia sa v ZS akad. R. 2022/23 vyjadrilo celkovo 18 študentov/tiek, čo reprezentuje zhruba 28% zapísaných. V LS to bol obdobný počet a podiel študentov (vyjadrilo sa 17 študentov, 27%).

Na magisterskom stupni sa v ZS v ankete ku kvalite študijného programu ako celku vyjadrili 2 študenti/študentky magisterského štúdia sociológie (25%), v LS to bol iba jeden študent (12,5%).

Doktorandský študijný program v ZS a LS 2022/23 nehodnotil nikto.

b) Výsledky celkového hodnotenia kvality študijného programu

Na bakalárskom stupni bolo v ZS celkové hodnotenie je priaznivé (priemer 3,94 z max. možných 5 bodov). Prevažná väčšina hodnotila priaznivo aj náročnosť a zaujímavosť odboru (72% - nároky boli akurát, 72% hodnotilo zaujímavosť známkami 4 a 5). Vo verbálnych odpovediach prevažovali vyjadrenia o zaujímavosti odboru (zaujímavé témy), v pripomienkach zazneli námety pre voľnejší výber predmetov.

V LS bolo celkové hodnotenie obdobné (3,41, pričom väčšina – 53% hodnotili známkami 4 a 5), ale zaznamenávame väčší rozptyl hodnotení. Takmer ¾ odpovedí hodnotilo náročnosť štúdia ako nadsadenú. Zaujímavosť programu väčšinou hodnotili priaznivo (53% známky 4 a 5), ale objavili sa aj kritické hlasy.

Na magisterskom stupni bolo v ZS celkové hodnotenie 4 z možných 5 bodov. Náročnosť a zaujímavosť programu hodnotili priemerom stupnice. Slovné komentáre neboli.

V LS 2022/23 hodnotila kvalitu magisterského študijného programu jedna študentka/študent – celkové hodnotenie bolo 3 body. Náročnosť a zaujímavosť študijného programu hodnotil/a priemerom stupnice. Slovné komentáre neboli.

c) Vyjadrenia ku komentárom študentov ku kvalite ŠP

V slovných hodnoteniach **na bakalárskom stupni** sa zjavujú námietky voči slabej prepojenosti jednotlivých predmetov (nie je tmel medzi predmetmi, značné diferencie medzi zaujímavosťou predmetov, ale aj medzi prístupmi učiteľov) a požiadavka viacej praktických cvičení, na doplnenie dominantných teoretických poznatkov.

2. Hodnotenie kvality predmetov

Študenti/študentky **bakalárskeho stupňa** hodnotili v ZS celkovo 16 predmetov, za diferencovanej účasti, ktorá sa pohybovala priemerne okolo 25% zapísaných študentov. Hodnotenia kvality jednotlivých predmetov sa pohybovali v intervale od 2,5 po 5 bodu. Prevažná väčšina (12 predmetov) bola hodnotená nad 4 body, čo preukazuje vysokú spokojnosť zapojených študentov s kvalitou ponúkaných predmetov. Hodnotenie slabšie ako 3 body mali dva predmety, venované dejinám sociologických teórií (Dejiny klasickej sociológie: 2,91 a Dejiny modernej sociológie 2: 2,5). V oboch prípadoch boli namietané najmä nejasnosť a nesystematickosť výkladu, značná nadsadenosť požiadaviek na priebežnú prípravu (čítanie náročných textov) a nedostatok študijných materiálov ku skúške.

Konkrétne komentáre študentov (ktoré možno pokladať za celkom konštruktívne): „Z čisto obsahovej stránky je predmet vynikajúci, čo je však silnou stránkou predmetu je aj jej slabou stránkou, a to čítanie primárnych zdrojov. Študenti boli odradení od čítania textov, kvôli ich dĺžke alebo zložitosti (čo vypovedá viac o študentoch ako o predmete alebo o učiteľovi) na predmete chýbal organizovaný vstup učiteľa, čím by študentom ujasnil aj to, kam má tento predmet smerovať. V spracovaní doc. Janáka má predmet obrovský potenciál, treba však popracovať na podaní informácií, organizovanosti, atď. (čo je v nejakej miere ospravedliteľné tým, že učiteľ bol nový a ešte nie úplne zorientovaný)“.

„Pán docent pôsobí veľmi príjemne a pohodovo ale počas semestra bol tento predmet veľmi chaotický. Príprava na prednášky bola stanovená viac-menej jasne, no absentoval prehľadný prínos zo strany pedagóga ku konkrétnym témam. Prednášky tým pádom neboli plnohodnotné, pretože výklad bol mäťuci, pán docent skákal od témy k téme a bolo nemožné si niečo z jeho výkladu zapísať (čo je dosť problém, keďže okrem povinného čítania nemáme žiadne materiály na prípravu)“.

Stanovisko hodnoteného pedagóga k predmetom dejín modernej sociológie:

Spätnú väzbu k dejinám sociológie vnímam ako veľmi dôležitú a ako výzvu najmä pre hľadanie prínosnejšej náplne seminárov. Spätná väzba potvrdila môj vlastný dojem z priebehu – diskusia k zadaným čítaným textom je aj pre študentov málo zaujímavá a k aktívnemu čítaniu a diskusii je možné primäť ako malú časť z nich. Hľadanie adekvátnej a prínosnej formy teoreticky ladených seminárov pokladám za vhodný námet pre diskusiu na katedre a výmenu dobrých skúseností pri aktivizácii študentov/tiek do budúcnosti.

Spätná väzba študentov upozornila aj na potrebu systematickejšieho výkladu dejín sociologických teórií, najmä na začiatku štúdia, aby sa mohli v ich paradigmatických rámcoch zorientovať a lepšie porozumieť ich výkladu.

V LS bolo hodnotených celkovo 17 predmetov, opäť za diferencovanej účasti, ktorá sa pohybovala priemerne okolo 25% zapísaných študentov. Hodnotenia kvality jednotlivých predmetov sa pohybovali v intervale od 1,9 do 4,88 bodu. Značná časť predmetov bola pritom hodnotená pozitívne (7 predmetov malo hodnotenie viac ako 4 body), výnimku tvoria najmä dva predmety: Sociologická teória 4: sociálne inštitúcie (hodnotenie kvality 1,9) a Dejiny modernej sociológie 1 (2,87).

V prípade sociologickej teórie študenti uvádzali neprimeranú náročnosť až nepochopiteľnosť preberanej látky, nezaujímavý spôsob klasického prednášania, s neporozumením požiadaviek na hodnotenie testov. V prípade dejín modernej sociológie študenti kriticky

hodnotili náročnosť a zaujímavosť predmetu. Zároveň v slovnom hodnotení k tomuto predmetu zaznelo pozitívne vnímanie potreby priebežnej prípravy, s poskytnutím dostatočného množstva materiálov od vyučujúceho.

Oba predmety sú náročné svojou povahou (teoretické koncepcie, výrazne abstraktný charakter), ktoré si vyžadujú viac úsilia čítať a analyzovať odborné texty. Odlišný spôsob pedagogickej práce jednotlivých učiteľov si tiež vyžaduje určitý adaptačný čas (pedagóg druhého predmetu je na katedre nový a prichádza zo zahraničného prostredia). V prípade predmetu Dejín modernej sociológie išlo o obdobné pripomienky ako k predmetom z dejín v ZS a platia aj obdobné inšpirácie a výzvy pre vyučujúceho pedagóga ako bolo uvedené vyššie.

Stanovisko hodnoteného pedagóga k predmetu Sociologická teória 4:

V kurze sa neprednášajú všetky témy z predpísanej učebnice venovanej sociálnym inštitúciám, iba úvodné informácie k tejto problematike. Ďalšie prednášky a diskusie sú venované iným témam, obohacujúcim vecne problematiku kurzu. Študenti sú o tom informovaní na začiatku semestra; rovnako sú informovaní o študijnej literatúre, o seminárnych prácach, ktoré majú vypracovať i o spôsobe preskúšania na konci výučby (písomným testom). K dispozícii majú i konzultačné hodiny. Literatúru, ktorú potrebujú k absolvovaniu kurzu, dostávajú od vyučujúceho v klasickej papierovej aj v elektronickej podobe. Kurz je možno vecne o niečo náročnejší ako niektoré iné, ale väčšina študentov ho zvládne a adaptuje sa i na ďalšie kurzy vyučujúceho (celkové študentské hodnotenie následného kurzu sociologickej teórie bolo napríklad 3,5 b.). V budúcnosti možno reagovať na študentské návrhy a požiadavky najmä posilnením interaktívneho charakteru kurzu a systematickým poskytovaním spätnej väzby študentom po absolvovaní jednotlivých tém v rámci programu kurzu.

Študenti/študentky **magisterského programu** sociológia hodnotili v ZS 2022/23 celkovo osem predmetov. Hodnotenia väčšiny kurzov urobil zväčša jeden študent (12,5%), v prípade jedného kurzu dvaja a v prípade jedného kurzu až 8 študentov (ten však hodnotili aj študenti iných študijných programov).

Hodnotenie celkovej úrovne predmetov bolo vysoké (4, 4,5 a 5 bodov), slovné komentáre neboli; výnimkou bolo hodnotenie kurzu Mobilizácia sociálnych aktérov, ktorý bol hodnotený 1 bodom. Bol k nemu pripojený i slovný komentár.

Stanovisko hodnoteného pedagóga k predmetu Mobilizácia sociálnych aktérov:

Z ôsmich zapísaných sa ku kurzu vyjadril iba jeden študent/študentka, a to s hodnotením najnižšou známku: 1,00. Toto hodnotenie možno pokladať za ojedinelé, pretože v doterajších hodnoteniach sa nevyskytlo (za posledné tri roky bol predmet hodnotený väčším počtom študentov, a to v rozmedzí celkového hodnotenia 4 až 5 bodov, s pridaným slovným hodnotením ako predmetu užitočného pre profesionálne uplatnenie sociológov). Študent/ka v slovnom zdôvodnení vyjadril/a názor o nezaujímavosti a zbytočnosti tohto predmetu, nakoľko sa údajne obsahovo prekrýva s inými predmetmi štúdia, ktoré už absolvoval/a. Tento názor nemožno pokladať za adekvátny, lebo predmet je koncipovaný cieľavedome v štruktúre študijného programu na doplnenie k predmetom venovaných organizáciám (sociológia organizácií a manažmentu) a zameriava sa na využitie sociologických prístupov v stratégiách regionálnemu a lokálnemu rozvoju, s podporou samoorganizácie lokálnych spoločenstiev (sociálny ekonomika

a sociálne podnikanie, komunitný rozvoj a komunitná práca, príprava komunitných projektov zameraných na podporu rozvoja komunit, riešenia ich sociálnych problémov) a týmto témam sa ostatné predmety takto špeciálne nevenujú.

V prípade magisterského stupňa štúdia v LS 2022/23 študenti/čky hodnotili celkovo 9 predmetov. Hodnotenie väčšiny kurzov urobil jeden študent/študentka (25% zo 4), dva kurzy i viac študentov (to však boli aj študenti z iných programov). Celkové hodnotenie kvality predmetu malo hodnoty 3, 4, 4,3 a 5 bodov, slovné komentáre neboli; výnimkou bol predmet Sociológia detstva a mladosti, ktorý získal celkové hodnotenie 2 body, bez slovného komentára.

Stanovisko hodnoteného pedagóga k predmetu Sociológia detstva a mladosti:

K predmetu sa vyjadrila jedna študentka s hodnotením predmetu 2,00. Predmet je dominantne koncipovaný a určený ako povinne voliteľný pre učiteľské programy a zároveň je ponúkaný pre celofakultný základ. Hodnotenie je od študentky zo skupiny tohto základu. Jej nízke hodnotenie prínosnosti a zaujímavosti predmetu pravdepodobne súvisí s portfóliom predmetov, ktoré už absolvovala. V skupine študentov z učiteľských programov sa vyjadrili 4 z 20 zapísaných študentov a celkovo hodnotili predmet známku 4,5, s odporúčaním absolvovania predmetu aj pre iných študentov.

Vzhľadom na skutočnosť, že hodnotenie väčšiny predmetov, resp. kurzov v oboch semestroch uskutočnil zväčša iba jeden študent magisterského stupňa sociológie, výpovedná hodnota získaných študentských hodnotení nie je v akademickom roku 2022/23 veľká: nemožno ju preceňovať, ale netreba ju ani podceňovať. Študenti **doktorandského stupňa** nehodnotili v študentskej ankete v tomto akademickom roku vôbec.

3. Využitelnosť podnetov zo študentskej ankety pri inovácii a úpravách študijného programu

Kedže študentská anketa sa uskutočňuje už dlhý čas a študenti opakovane hodnotia rovnaké predmety a ich pedagógov, jej obsah zväčša neprináša veľa nových informácií či podnetov pre učiteľov katedry. V prípade opakujúcich sa požiadaviek študentov týkajúcich sa portfólia predmetov katedra na konštruktívne návrhy alebo požiadavky reaguje (ako napríklad vytvorením nového výberového predmetu Odborná prax, ktorá reaguje na požiadavku väčšieho prepojenia na prax a možnosti praktického uplatnenia teoretických poznatkov získaných štúdiom). Podnety a požiadavky (niektorých) študentov, týkajúcich sa pre nich priveľkej náročnosti niektorých kurzov, alebo učiteľmi využívaných spôsobov a foriem výučby, či preverovania a hodnotenia nadobudnutých vedomostí študentov, ktorý im nevyhovuje, katedra, resp. jej učelia nemôžu automaticky akceptovať a vyvodzovať dôsledky. Študenti vysokej školy si z pochopiteľných dôvodov nemôžu vyberať čo, kto a ako ich má učiť a ako (resp. či vôbec) má preverovať ich vedomosti a zručnosti. Môžu si zvoliť tú vysokú školu, fakultu či katedru, ktorá im z týchto hľadísk najviac vyhovuje. Pre konštruktívnu využitelnosť podnetov zo študentskej ankety je dôležité usilovať sa o dosiahnutie vyššej zapojenosti študentstva, aby hodnotenia dosiahli vyššiu úroveň reprezentatívnosti.

Trend masového nástupu študentov/tiek na terciárny stupeň vzdelávania prináša ako dôsledok značne diferencovanú úroveň študentov/tiek a ich pripravenosti na VŠ štúdium, ako

aj značný rozptyl ich záujmu o vlastný odbor štúdia. V prípade nášho odboru sa k tomu pripája stále všeobecne slabé povedomie o obsahu a zameraní sociológie. To sa prejavovalo v katedrou reflektovanou nízkou vyhranenosťou záujmu uchádzačov na náš odbor a značnou nejasnosťou predstavy o jeho obsahu, ktorý má potom svoje dôsledky pre študijné nasadenie a záujem o štúdium. Katedra sa v posledných rokoch usiluje tento hendikep znižovať (posilňovanie prezentácie katedry a odboru na sociálnych sieťach, prednášky a kontakty na stredných školách, a pod.) a prejavuje sa to aj na rastúcom vyhranenom záujme uchádzačov/čiek o štúdium odboru, čo sa, predpokladáme, pretaví aj to do ich študijného úsilia a záujmu.

Výzvou pre katedru (vzhľadom na jej tradíciu akademického vzdelávania, ako aj nových požiadaviek na štandardy kvality vzdelávacieho procesu) je najmä hľadanie nových foriem a metodík vzdelávania, ktorým sa katedra plánuje venovať na svojich pracovných stretnutiach.

Záver:

Vyhodnotenie študentskej ankety prerokovala a schválila rada študijného programu na svojom zasadnutí dňa 29.5.2023 v zložení: **Predseda:** prof. PhDr. Ján Sopóci, PhD. **Členovia:** prof. PhDr. Gabriela Lubelcová, CSc., doc. Roman Džambazovič, PhD., doc. Dušan Janák, PhD., doc. Daniel Gerbery, PhD.; **zástupca zamestnávateľov:** Mgr. Martin Slosiarik; **zástupca študentov:** Mgr. Jakub Hankovský.

Hlasovania sa zúčastnilo 7 členov rady, z nich 7 hlasovalo za predložený návrh vyhodnotenia. Z výsledkov hlasovania vyplýva, že rada študijného programu Sociológia na všetkých stupňoch štúdia vyhodnotenie výsledkov študentskej ankety schválila.

V Bratislave, 29.5.2023

Prof. PhDr. Gabriela Lubelcová, CSc.
garantka bakalárskeho ŠP

Prof. PhDr. Ján Sopóci, CSc.
garant magisterského a doktorandského ŠP